

Kommunstyrelsens arbetsutskott

SOU 2015:85 – Bostäder att bo kvar i

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar att äldrenämnden bereder förslag till yttrande vid sitt sammanträde den 17 februari 2016, för antagande av kommunstyrelsen vid sammanträdet den 22 februari 2016.

Sammanfattning

Sociala kvalitetsenheten har tagit fram ett förslag till yttrande över SOU 2015:85, Bostäder att bo kvar i. Äldrenämnden ska bereda vid sitt sammanträde den 17 februari 2016. Kommunstyrelsen tar det slutliga beslutet om hur Nacka kommun ska yttra sig.

I det föreslagna yttrandet stödjer Nacka kommun i stort de framlagda förslagen i utredningen SOU 2015:85 - Bostäder att bo kvar i. Utredningen beskriver framtida utmaningar och förslag för att möta en befolkning som blir allt äldre och därmed har behov av tillgänglighetsanpassade bostäder. Kommunen har i sitt yttrande fokuserat på stimulansbidrag till trygghetsboende, valfrihet och social hållbarhet.

Ärendet

Nacka kommun är inte remissinstans över utredningen Bostäder att bo kvar i, SOU 2015:85, men äldrenämnden vill att kommunen ändå ska yttra sig. Nämnden tar ställning till ett förslag till yttrande vid sitt sammanträde den 17 februari 2016. Slutligt beslut i hur kommunens yttrande ska vara utformat, tas av kommunstyrelsen den 22 februari 2016.

Yttrandet finns i sin helhet att läsa på: <http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2015/10/sou-201585/>.

Sammanfattning av utredningen

Utredningen syftar till att ta fram åtgärder som underlättar för äldre personer att inneha eller skaffa sig en lämplig bostad. Utredningen syftar också till att förbättra kommunernas möjligheter att möta behovet av bostäder för en åldrande befolkning.

Utredningen konstaterar att åldersgruppen 65+ kommer att öka med över 30 000 invånare per år och år 2030 kommer det att finnas ca en halv miljon fler invånare över 65 år. Ökningen av antalet äldre kommer att fortgå under en lång tid framöver. Till följd av den bristande tillgängligheten av bostäder kan många äldre efter hand hamna i en ohållbar bostadssituation.

Utredningen påtalar behovet av att fokusera på tillgänglighetsfrågor både vid nybyggnation och vid upprustning av befintliga bostäder. Vidare lyfts vikten av boendeformer som ger möjlighet till vardaglig samvaro och ett meningsfullt sammanhang i boendet. Det finns också en grupp med pensionärer med låg inkomst som idag har svårt att klara av framtida kostnader kopplat till bostaden och därmed riskerar att inte kunna bo kvar. För att möta dessa utmaningar föreslår utredningen ett paket med åtgärder inom fyra områden.

Utredningens förslag

Förbättra tillgängligheten inom det befintliga bostadsbeståndet

- Fortsatt stöd till kommunala investeringar av tillgängligheten i flerbostadshusområdena.
- Nytt statligt stöd till installation av hiss i befintliga bostadshus, med 50 % av kostanden för installation.
- Kravet i plan- och bygglagen ska även omfatta enkla hinder i eller i anslutning till entréer och trapphus i flerbostadshus.
- Boverket får i uppdrag att ta fram ett nationellt system för tillgänglighetsmärkning av flerbostadshus.

Få fram fler bostäder för äldre, även på svaga marknader, med fokus på boendeformer som ger möjlighet till gemenskap

- Ett statligt investeringsstöd till trygghetsbostäder för personer över 70 år, med ett belopp per kvm på 2 800 kr i nyproduktion och 2 200 kr i ombyggnadsprojekt som ger ett tillskott av trygghetsbostäder föreslås.
- Ett nytt ”startbidrag för byggemenskaper” på upp till 300 000 kr ska kunna utgå till föreningar som bildats i syfte att gemensamt planera, låta bygga och flytta in i en bostadsfastighet.
- Boverket får i uppdrag att utveckla en statlig garanti för återbetalning av upplåtelseinsatsen i kooperativ hyresrätt.
- Boverket ska genomföra en särskild satsning och sprida kunskaper och erfarenheter om strategisk planering av bostadsförsörjningen för de äldre. Inom ramen för



satsningen ska Boverket initiera ett nationellt nätverk för utbyte av erfarenheter mellan kommuner.

- Ett tillägg till bostadsförsörjningslagen: ”Socialnämnden ska medverka i planeringen av bostadsförsörjningen och tillföra kunskaper och erfarenheter om levnadsförhållanden i kommunen.”

Underlätta för seniorer att flytta till – eller bo kvar i – en bostad som det går att åldras i

- Bostadsutgiftstaket i bostadstillägget ska höjas från 5 000 till 7 300 kr i månaden.
- RUT-avdrag för professionell hjälp i hemmet i samband med flytt för personer över 75 år ska införas.
- Ett förtydligande i bostadsförsörjningslagen av kommunens ansvar: ”Kommunen ska erbjuda aktuell och lättillgänglig information om nuvarande och planerat utbud av bostäder i kommunens olika delar, särskilt i fråga om bostäder med god tillgänglighet för personer med nedsatt funktionsförmåga och boendeformer som riktar sig till särskilda grupper.”
- Lagstöd åt förenklad handläggning av beslut om hemtjänst som avser hushållsgöromål och socialt stöd för personer över 75 år.

Främja forskning och annan kunskapsutveckling kring tillgänglighetsfrågor och gemenskap i boendet

- Forte och Formas förstärks med 20 miljoner kronor per år under 2017-2021 för forskning om utformning av bostäder och boendemiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv.
- Trygghetsbostäder ska utvärderas som boendeform i syfte att ge underlag för en kontinuerlig utveckling av konceptet.
- Arbetsmiljöverket ska i samråd med Boverket, Naturvårdsverket och myndigheten för delaktighet utreda möjligheten att utveckla tekniska lösningar för avfallshanteringar som underlättar för personer med nedsatt funktionsförmåga.

Förslag till yttrande från Nacka kommun

Sociala kvalitetsenheten föreslår att Nacka kommun i sitt yttrande i huvudsak ska stödja de framlagda förslagen i utredningen. Enheten har valt att i yttrandet lyfta fram kompletterande synpunkter kring investeringsstödet för trygghetsboenden. I yttrandet föreslås att kommunen ska påtala vikten av en mångfald lösningar för att möta det ökade behovet av bostäder för äldre människor. Social hållbarhet behöver stå i fokus för att säkerställa att alla ges möjligheter till en god livsmiljö utifrån skilda behov och förutsättningar.

Eftersom äldrenämnden inte har tagit ställning till förslaget till yttrande, är ärendet endast ett informationsärende i kommunstyrelsens arbetsutskott. Förslaget bifogas.



Bilagor

1. Förslag till yttrande till regeringen

Lina Blombergsson
Enhetschef sociala kvalitetsenheten

Lotta Nordkvist
Boendestrateg sociala kvalitetsenheten